

A story of a journey by Prue Venables

ก่อนอื่น ฉันขอเล่าสั้น ๆ ก่อนว่า จาก e-mail สั้น ๆ ที่ส่งมาเชิญฉันให้เข้าร่วมในโครงการ Clay Alchemy ความฝันของฉันก็กลายเป็นความจริง เมื่อวิภู ศรีวิลาศ ด้วยความช่วยเหลือของ Australia – Thailand Institute วางแผนที่จะจัดให้มีโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่าง 2 ประเทศคือออสเตรเลียกับไทย

ก่อนที่จะเข้าร่วมในโครงการ Clay Alchemy ฉันรู้จักประเทศไทยน้อยมาก เพียงแค่เคยแวะพักระหว่างทางในการเดินทางไปประเทศอื่น ๆ เท่านั้นแต่นักกีฬาหลายปีมาแล้ว ที่นั่น ๆ คือฉันไม่เคยรู้จักประเทศไทยมากไปกว่า การเป็นจุดพักเครื่องบินระหว่างการเดินทางไปที่อื่นเท่านั้นเอง

ครั้งหนึ่งระหว่างการเดินทางกลับบ้านจากปากีสถาน ฉันยังจำความใจดีและดวงตาที่อ่อนโยนของสตรีไทย 2 คน ซึ่งเป็นพนักงานต้อนรับที่โรงแรม ที่ดูแลฉันตลอดคืนอันทรามานที่ฉันนอนป่วย ใช้สอยอยู่แต่เพียงผู้เดียว ความทรงจำนี้เป็นสิ่งที่มีความหมายยิ่ง แม้จนทุกวันนี้

ความทรงจำจากการแวะพักที่ประเทศไทย ผ่านเข้ามาเป็นช่วง ๆ ฉันจำได้ถึงสีสันแสนสดใสของผ้าไหมที่ปลิวไสว จำได้ถึงแกงจืดปลาร้อน ๆ ถึงไก่สะเต๊ะที่สีน้ำจิ้มที่ท่าจากต่าง ๆ จำได้ถึงความร้อนชื้น ถนนที่แน่นขนัดและการจราจรที่ติดขัด และจำได้ถึงรอยยิ้มที่อบอุ่นของคนไทย ตลาดน้ำ โบสถ์สีทองและพระภิกษุในชุดจีวรสีกล้วย

และแล้วจู่ ๆ ฉันก็ได้รับการเชิญชวนที่น่าตื่นเต้น เพราะไม่ใช่แค่เป็นการเดินทางไปประเทศไทยเท่านั้น แต่ยังมีคนไทยแท้ ๆ เป็นผู้นำการเดินทางและให้คำแนะนำในเรื่องต่าง ๆ อีกด้วย การได้ร่วมในการเดินทางครั้งนี้ทำให้รู้สึกว่าเป็นโอกาสพิเศษขึ้นมาทันทีในช่วง 2-3 เดือนก่อนการเดินทาง วิภู ศรีวิลาศ ส่งรายละเอียดของการเดินทางและกิจกรรมที่เราต้องทำมาให้อ่าน พร้อมทั้งคำแนะนำที่จำเป็นในหลาย ๆ เรื่อง ข้อมูลอีกอย่างที่มีค่ามากคือข้อมูลของศิลปินทุกคนที่ร่วมในโครงการ Clay Alchemy โครงการที่วิภูฝันที่จะทำมานานแล้ว ศิลปินที่ร่วมโครงการนี้มีทั้งสิ้น 12 คนเป็นศิลปินชาวออสเตรเลีย 6 คนและคนไทย 6 คน พวกเราทั้งหมดจะเดินทางไปด้วยกัน และใช้เวลาศึกษาซึ่งกันและกันทั้งทางด้านงานศิลปะของแต่ละคน รวมไปถึงวัฒนธรรมและประเทศของแต่ละฝ่ายอีกด้วย

สำหรับตัวฉันเองแล้วสิ่งที่ดีที่สุดในชีวิตอย่างหนึ่งคือการที่ได้แบ่งปันประสบการณ์ซึ่งกันและกัน รวมไปถึงความสัมพันธ์ที่ก่อเกิดอยู่บนความทรงจำอันเดียวกับการที่จะมีโอกาสเดินทางร่วมไปกับกลุ่มคนที่ความสนใจที่มีวิถีชีวิตคล้ายคลึงกัน โดยอยู่บนพื้นฐานของการทำงานกับดินสิ่งที่ดีและมหัศจรรย์ยิ่งขึ้นไปอีกก็คือการที่จะมีช่วงเวลามากพอที่จะให้เรารสร้างสัมพันธ์และเรียนรู้ซึ่งกันและกันอย่างช้า ๆ แต่มั่นคง ในช่วงเวลาของการเดินทางเพื่อชิมสิ่งต่าง ๆ ที่น่าสนใจ ฉันบอกได้เลยว่าประสบการณ์จากการเดินทางไปกับโครงการ Clay Alchemy เป็นสิ่งที่น่ามีเสน่ห์และน่าพิศวงเป็นอย่างยิ่ง

หลายครั้งหลายหนที่ฉันค้นพบสิ่งสวยงามที่บรรจรายการต่าง ๆ และความคาดฝันของฉันขึ้นมาอ่านทบทวน และทุกครั้งฉันก็อดไม่ได้ที่จะนึกว่า ฉันช่างมีบุญเหลือเกินที่โอกาสดี ๆ อย่างนี้ มาถึงตัว อย่างไรก็ตามเวลาและชีวิตก็เดินต่อไปอย่างปกติ ฉันวนเวียนอยู่กับการงานอย่างเช่นเคย จนกระทั่งวันเดินทางใกล้มาถึงอย่างไม่รู้ตัว ฉันเหลือเวลาสำหรับการจัดกระเป๋าเดินทางน้อยมาก แต่รายละเอียดต่าง ๆ ที่วิภูส่งมาก็ทำให้ชีวิตฉันไม่ลำบากจนเกินไป

และในที่สุดฉันก็พร้อมที่จะออกเดินทาง

พวกเรา 5 คนนัดเจอกันที่สนามบิน (Janet Mansfield จะบินจากยุโรปมารวมกับเราภายหลัง) แล้วช่วยกันหอบกระเป๋าเดินทาง กล้องต่างและสิ่งของสี่พเพระไป check in ก่อนขึ้นเครื่องบิน เราเปิดจากการถ่ายรูปกันขนานใหญ่ ซึ่งต่อมาเห็นชัดว่า ที่ถ่ายรูปกันในวันนั้นเป็นเพียงแค่การเริ่มต้นเท่านั้นเอง

ฉันรักความมหัศจรรย์ของการเดินทาง เพราะมันให้ความรู้สึกที่เราออกเดินทางจากจุดหนึ่งและเหมือนกับว่าอำนาจของเวทย์มนต์ก็พาเราไปสู่อีกโลกหนึ่ง ฉันตื่นเต้นทุกครั้งทีประสาทมผัสได้รับรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงที่สวยงาม รับรู้ถึงประสบการณ์ใหม่ ๆ ที่ห่อหุ้มอยู่รอบ ๆ ในระยะเริ่มแรกฉันรับรู้เฉพาะแต่ความเปลี่ยนแปลงทางด้านรูปธรรมที่แตกต่างไปอย่างสิ้นเชิง การรับรู้นี้ไม่เพียงแต่ทำให้ฉันตกตะลึง แต่ยังเป็นเสมือนจุดที่ทำให้ฉันตื่นตัวเพิ่มขึ้น เพื่อจะได้ซึมซับประสบการณ์ใหม่ ๆ เหล่านั้น ช่วงเวลาต่อจากนั้น จึงจะเป็นช่วงเวลาที่ยืดเยื้อ ๆ คุณซึมซับสิ่งรอบ ๆ ตัวไปอย่างอ่อนโยนและแช่มช้า เหมือนกับว่าความรับรู้ที่ฉันได้แอบแฝงตัวเข้ามาในจิตใจทีละละเล็กละน้อย อย่างที่ฉันไม่รู้ตัวมาก่อนเลย

จากความหนาวเหน็บของเมลเบิร์นกลายเป็นความร้อนของกรุงเทพฯ แต่กระนั้นความร้อนของที่นี่ก็เป็นความร้อนที่มีความชุ่มชื้นซ่อนตัวอยู่ ความชุ่มชื้นที่โผล่เลี้ยวหนีของร้อนอย่างอ่อนโยน จากจานอาหารสำหรับคน ๆ เดียว ที่ทั้งใหญ่และหนักของซีกโลกตะวันตก เปลี่ยนเป็นจานอาหารใบน้อย ที่แบ่งปันกันทั้งโต๊ะอาหารที่เปี่ยมไปด้วยรสชาติที่สดชื่น ชับซ้อนและอ่อนโยน อาหารที่ผ่านการปรุงแต่งให้แต่ละรสชาติผสมผสานกันอย่างสมดุลย์ สลับด้วยความเผ็ดจากพริกเป็นช่วง ๆ ให้ประสาทรสรับรู้ตื่นขึ้น

สำหรับฉันแล้ว ภาษาไทยจะเป็นภาษาที่เกินกว่าความสามารถในการเข้าใจของฉัน ภาษาไทยเป็นภาษาที่เป็นคำ ๆ แต่คำเหล่านั้นจะถูกร้อยเรียงและตกทอดให้เป็นถ้อยคำสนทนาที่อ่อนโยน เพราะไถ่ของเราระเบิดภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษให้เราฟังทุกครั้ง เราจึงใช้เวลาที่รอการแปลนั้นส่งใจไปจับแค่เพียงน้ำเสียงใส ๆ โดยไม่ต้องกังวลว่าจะรู้เรื่องหรือไม่ ฉันสามารถปล่อยตัวเองให้ดื่มด่ำกับวัฒนธรรมใหม่ ๆ ให้เพลิดเพลินกับสิ่งที่พบเห็นให้ซึมซับกับบรรยากาศรอบ ๆ โดยไม่ต้องกังวลหรือเครียดอย่างที่ เป็น ในการเดินทางทุกครั้ง การรู้สึกว่ามีใครคนหนึ่งดูแลฉันอยู่เป็นความรู้สึกที่ประเสริฐมาก ๆ

รอบ ๆ ตัวฉันมีแต่ผู้คนที่ยิ้มให้อย่างอ่อนโยน ทำให้ฉันนึกกลับไปถึงสายตาที่อ่อนหวานดังดาวดวงที่เฝ้าใช้ฉันเมื่อหลายปีก่อนโน้น ที่นั่นฉันรู้สึกได้ถึงใจที่กว้างและกันและความสงบที่มีอยู่ในตัวของแต่ละคนฉันเห็นความภาคภูมิใจของคนไทยที่มีต่อประวัติศาสตร์ของการไม่เคยเป็นเมืองขึ้นของใคร และความภูมิใจในองค์พระเจ้าของผู้ว่าพวกเราทั้งกลุ่มพร้อมใจใส่เสื้อเหลืองทุกวันจันทร์เหมือน ๆ กับทุกคน เพื่อแสดงให้เห็นถึงความเคารพที่

พวกเรามีต่อองค์พระประมุข

วิภู ศรีวิลาศ เตรียมงานได้อย่างดีเยี่ยม ครั้งแรกที่เรารั้ง 12 คนร่วมประชุมกัน วิภูให้เราเล่นเกมเล็กๆ น้อย ๆ เพื่อให้พวกเราแต่ละคนลดความเขินอายอันเป็นธรรมชาติของคนที่ยังไม่เคยพบกันเป็นครั้งแรก ไม่งานเสียงพูดคุยและหัวเราะก็ดังขึ้นแทนความเขินในช่วงแรก ช่วงเวลาที่เรานั่งรถทัวร์ไปไหน ๆ ด้วยกัน กลายเป็นช่วงเวลาที่เราใช้ในการสร้างมิตรภาพระหว่างกัน สร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน และเมื่อเราเริ่มคุยถึงโลกของแต่ละฝ่าย เสียงหัวเราะและการสัพยอกก็สามารถข้ามขีดขั้นของภาษาและวัฒนธรรมได้อย่างง่ายดาย

การเดินทางเที่ยวนี้ เราเดินทางไปหลายแห่งทำหลายกิจกรรม จนรู้สึกเหมือนว่าอยู่ใจกลางของพายุหมุน เราไปที่มหาวิทยาลัย Gallery โรงงาน ตลาดสด ร้านอาหาร Studio ของเพื่อนศิลปินและอีกหลายสิบแห่ง นับเป็นประสบการณ์ที่หลากหลายอย่างน่าอัศจรรย์ นอกจากนี้แล้วเรายังไปดูช้าง หุ่นกระบอก วัดพระแก้ว โบราณสถาน เครื่องปั้นดินเผา textile งานศิลปะจากโลหะ ผลไม้นานาชนิด และอีกไม่รู้กี่สิ่งก็อย่าง แม้ว่าการศึกษาเกี่ยวกับงานเซรามิก คังแต่การผลัดจนถึงการศึกษา ตั้งแต่ยุคโบราณจนถึงยุคปัจจุบัน นับเป็นงานที่เป็นหัวใจของเรา แต่จริงๆ แล้วเราเผชิญกับสิ่งอื่น ๆ อีกมากมาย แทบจะเรียกว่าทุกฝีก้าวที่เราจะไป ไม่ว่าจะมาจากสถานที่ที่เราไป และจากการที่เรารั้ง 12 คนเข้ากลุ่มกันมากขึ้น รู้จักและเข้าใจกันมากขึ้น

ถึงวันนี้ ฉันยังคงคิดว่าประสบการณ์เหล่านี้ จะส่งผลถึงงานที่ฉันจะทำในอนาคตหรือไม่ อย่างไร มันอาจจะเร็วไปสำหรับคำตอบ เพราะสำหรับฉันแล้ว ความรู้สึกและการรับรู้จะเกิดขึ้นทีละน้อยอย่างช้าๆ และนี่มีหลายอย่างเช่นข้อที่ท่าจากทะเลมาที่หัว กระบวยที่ท่าจากโลหะหรือแม้แต่ขามโคมนขนาดใหญ่ ล้วนเป็นสิ่งที่มีสัมพันธ์กับงานที่ฉันกำลังทำอยู่โดยตรง มีอีกหลายอย่างที่ยังมองไม่เห็นถึงความสัมพันธ์อย่างชัดเจน ฉันเชื่อว่าฉันต้องใช้เวลามากพอที่จะจะค้นกรองให้ออกมาเป็นส่วนของงาน ไม่ว่าจะป็นรูปสลักที่ชัดเจนอยู่ในใจ สวดลายที่งดงามและซับซ้อน ผ้าไหมที่นุ่มนวล งานปั้นที่งดงาม ซึ่งล้วนแล้วแต่บอกเล่าถึงเรื่องราวของผู้คนที่แข็งแรงแฝง เต็มไปด้วยความภาคภูมิใจ แต่สงบและอ่อนโยน ฉันเชื่อว่าอิทธิพลของสิ่งเหล่านี้จะค่อย ๆ เข้ามาในจิตใจของฉันอย่างช้า ๆ และกว่าจะถึงวันนั้น การรอคอยก็เป็นความสุขและความตื่นเต้นอย่างหนึ่งเช่นกัน

พวกเรากลับถึงบ้านกันหมดแล้ว ฉันรู้สึกได้ว่าชีวิตฉันเปลี่ยนไป สงบขึ้น เข้มข้นขึ้น ชีวิตเปลี่ยนไปไม่เหมือนเดิม ความทรงจำที่อ่อนหวานและนามหัศจรรย์ มีตรภาพและความคิดใหม่ ๆ จะอยู่กับฉันตลอดไป ประสาทมผัสดีและอารมณ์ของฉันตื่นตัวและเต็มไปด้วยชีวิตชีวา

ขอบคุณมากวิภู ขอบคุณสำหรับทุกอย่าง
หารายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ www.clayalchemy.net

1. Last photo at BKK airport
2. Cooking class
3. Our first dinner together
4. Sony demonstration

